

De Genestetstraat 9: Albert en Ida Cohn-Weihl en Alfred en Julie Blum-Haas

Beide echtparen vluchten in 1939 vrijwel gelijktijdig vanuit nazi-Duitsland naar Zwolle. Hun kinderen, Julius Cohn en Alix Blum, die al sinds 1934 in Zwolle wonen, hebben zich voor hun ouders financieel garant gesteld.

Over het leven van Albert en Ida Cohn-Weihl zijn we maar schaars ingelicht. Albert Cohn stamt uit Bonenburg in Nordrhein-Westfalen. Zijn vrouw Ida Weihl stamt uit een milieu van kleine textielhandelaren in Hessen. Ze verdienen de kost in de handel in verschillende Duitse steden, met als laatste woonplaats Keulen. Ze krijgen twee kinderen; zoon Julius in 1904 en drie jaar later dochter Erna.

Over de ouders van Alix Blum weten we meer. Alfred Blum is in 1871 geboren in een koopmansfamilie in Weingarten in Baden-Württemberg. Hij vestigt zich in 1897 als handelaar in tapijten en binnenhuistextiel in Karlsruhe. Twee jaar later trouwt hij met Julie Haas uit Darmstadt, dochter een niet onbemiddelde fruithandelaar.

Het gaat ze voorspoedig. In 1909 betreft het paar met hun enig kind, dochter Alix, een rijk ingerichte woning op stand in het centrum van Karlsruhe. Een piano en een grote boekenkast wijzen op culturele interesses. Er is bedienend personeel en het gezin kan zich jaarlijkse vakantieën veroorloven.

Intussen heeft Alfred Blum zijn zakelijke activiteiten verlegd naar de groothandel in meubelen. Zijn militaire dienst tijdens de Eerste Wereldoorlog sluit hij tweemaal gedecoreerd af.

Alfred Blum en Julie Haas zijn geëngageerde leden van de Joodse gemeente van Karlsruhe. Alfred is lid van verschillende pieuze organisaties ter ondersteuning van arme geloofsgenoten. Klaarblijkelijk heeft Alfred een goede reputatie in de gemeenschap en beschikt hij over de juiste sociale vaardigheden, want van 1920 tot 1935 vertegenwoordigt hij de Joodse gemeente van Karlsruhe in de Joodse synode van Baden-Württemberg, die bestuurlijk-religieuze zaken regelt. Julie is lid van de *Israelitischer Frauen Verein*, gericht op sociale en culturele verheffing van het Joodse volksdeel. In de vereniging *Tachrichim* steunt zij zieken en assisteert zij bij rituele Joodse begrafenissen.

Onder de nazi's verliest Alfred Blum zijn werk als vertegenwoordiger van grote meubelfabrieken en moet hij vervroegd met 'pensioen'. Na de antisemitische geweldsuitbarsting tijdens de Kristallnacht (november 1938) besluiten Alfred en Julie Duitsland te verlaten, ook al betekent dat confiscatie van hun bezittingen door de nazi's. Zwolle is een logisch toevluchtsoord; hier wonen immers hun dochter Alix en schoonzoon Julius. In februari 1939 betrekken zij de Genestetstraat 9.

Julius haalt dan ook zijn ouders, Albert en Ida Cohn-Weihl, vanuit Keulen naar dit adres. Zij zijn van plan via Zwolle in Rotterdam te gaan wonen bij hun dochter Erna Cohn, die als bedrijfsleidster werkt in het Rotterdamse restaurant van de Zwolse slagerij Abraham en Izaak Marcus. De Duitse inval verhindert dit plan.

Dan volgen de rampzalige gebeurtenissen elkaar snel op. Op 9 april 1943 arriveren de bewoners van De Genestetstraat 9 in het concentratiekamp Vught, een maand later gevolgd door transport naar Westerbork. Alfred en Julie Blum-Haas worden op 14 mei 1943 in Sobibor vermoord, 72 en 68 jaar oud. Albert en Ida Cohn-Weihl treft op 21 mei hetzelfde lot op de leeftijd van 69 en 63 jaar.

Hun kinderen Julius en Alix duiken onder, gescheiden van hun zoon Georg. Nadat Georg is verraden op landgoed Molecaten in Hattem, wordt hij op 6 september 1944 in Auschwitz vermoord, 14 jaar oud. Zijn ouders overleven in onderduik. Julius Cohn verongelukt in Hattem in 1972. Kort daarna maakt Alix een einde aan haar leven.

Piet den Otter